

REMforma u ćorsokaku

REMforma u ćorsokaku

IZDAVAČ:

Transparentnost Srbija

Palmotićeve 31

Beograd

Republika Srbija

www.transparentnost.org.rs

© 2025 Transparentnost Srbija

Publikacija je nastala u okviru projekta „EU za vladavinu prava: Angažovanje građana za javni integritet na Zapadnom Balkanu i Turskoj“, koji sprovodi Transparency International uz podršku Evropske unije.

Transparentnost Srbija je nestranačka, nevladina i neprofitna organizacija osnovana 2002. god. Transparentnost Srbija je takođe članica globalne mreže nacionalnih ogranaka organizacije Transparency International i priznati zastupnik te organizacije u Republici Srbiji. Organizacija promoviše transparentnost i odgovornost organa vlasti, kao način da se spreči korupcija, odnosno zloupotreba javnih ovlašćenja u privatne svrhe.

**Finansira
Evropska Unija**

Ova publikacija je izrađena i objavljena uz podršku Evropske unije. Za sadržaj publikacije odgovara isključivo Transparentnost Srbija. Ne može se na bilo koji način smatrati da izloženi stavovi odražavaju stavove Evropske unije.

SADRŽAJ

POŠTOVANJE ZAKONA KAO ULOG U PREGOVORIMA	4
REM I NJEGOVI ZADACI	4
ŠTA SE DOGODILO?	5
KONTROVERZNE ODLUKE PRED ISTEK MANDATA I ISPUNJENJE ZAOSTALIH OBAVEZA NAKON ISTEKA MANDATA	6
MEĐUNARODNE OBAVEZE	7
ZAKLJUČAK I PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE RADA REM-A	8

POŠTOVANJE ZAKONA KAO ULOG U PREGOVORIMA

Velika kašnjenja i nedoslednost u sprovođenju reformi koje su potrebne radi evropskih integracija Srbije, na žalost, nisu izuzetak, već konstanta. Kada je u pitanju reforma koja je „osetljivija“ za vlast, tako što zadire u suštinske interese političkog vrha, odlaganje se vrši na svakom koraku – kod usvajanja planskih dokumenata, zakona koji bi ta „opredeljenja“ trebalo da operacionalizuju, pa sve do primene tih zakona. Ukoliko pritisak domaće javnosti, EU i drugih međunarodnih aktera nije dovoljno snažan bezakonje može trajati godinama. To je, na primer, slučaj sa imenovanjem profesionalnih direktora javnih preduzeća i službenika na položaje u državnoj upravi. Dok evropske integracije usled toga trpe, a još više interesi koji bi trebalo da se zadovolje primenom zakona, nosioci vlasti u Srbiji ostvaruju i jednu dodatnu korist. Poštovanje već preuzetih obaveza, umesto da bude preduslov za otvaranje bilo kakvog dijaloga po nekom novom pitanju postaje njihov pregovarački ulog u odnosima sa EU. Pošto je broj pitanja koja najviši predstavnici EU mogu izneti u prvi plan u takvim pregovorima po svojoj prirodi ograničen, razmatranje srpskih vlasti da konačno postupe po nekoj staroj obavezi sprečava mogućnost da se na pregovarački sto iznesu „novi zahtevi Brisela“.

Kontrola medijske scene predstavlja jedan od bitnih segmenata održanja popularnosti svake vlasti, a Srbija u tome nije izuzetak. I pored toga što je poslednjih godina primetan trend pojačanog informisanja preko društvenih mreža ili medija koji funkcionišu samo na internetu ili onih koji se vide samo preko kablovskih operatera, značaj klasičnih TV i radio stanica je samo okrnjen, ali i dalje ogroman. Nadzor nad ovim segmentom medijske scene, u skladu sa evropskim standardima, već duže od dve decenije je u Srbiji izmešten iz nadležnosti klasične državne uprave i dat u zadatak „nezavisnom regulatoru“.

U stvarnosti, regulator nikada nije delovao zaista nezavisno, a politička vlast je nalazila načine da u ovom telu (ranije Republička radiodifuzna agencija, sada Regulatorno telo za elektronske medije) obezbedi poželjnu strukturu donosilaca odluka, koji su bili spremni da po ključnim pitanjima donesu odluke za koje se čini da su vlastima odgovarale, ili da ne postupa u situacijama koje bi mogle da ugroze vitalne interese partija na vlasti i medija koji su im naklonjeni. Vlada Srbije je u Medijskoj strategiji iz 2020, koja je doneta uz snažno angažovanje međunarodnih aktera pristala da stanje u ovoj oblasti unapredi, ali su novi zakoni usvojeni tek tri godine kasnije. Ponovo, uz snažno angažovanje međunarodnih aktera, postignut je kompromis između vlasti i istaknutih predstavnika medijske zajednice o tome da se REM „resetuje“ krajem 2024. godine. To je trebalo da se postigne skraćanjem mandata članova Saveta za šta je postavljen rok koji se ne može produžiti, uz obavezu da do tada bude izabran novi saziv Saveta, u skladu sa novim pravilima.

Na to koliki je značaj dat ovoj obavezi rečito govori i njeno uključivanje u Reformsku agendu iz 2024, kao i brojne druge dokumente (npr. preporuke ODIHR nakon više izbornih ciklusa). Ništa od ovoga nije bilo dovoljno da se reforma zaista sprovede. Ona je zakočena na najgori mogući način – prvo otvorenim kršenjem, a zatim pokušajem izigravanja zakona.

REM I NJEGOVI ZADACI

Regulatorno telo za elektronske medije (REM) je, po zakonu, samostalna i nezavisna regulatorna organizacija koja vrši javna ovlašćenja u cilju: delotvornog sprovođenja utvrđene politike u oblasti pružanja medijskih usluga u Republici Srbiji; unapređivanja kvaliteta i raznovrsnosti usluga elektronskih medija; doprinosa očuvanju, zaštite i razvoja slobode mišljenja i izražavanja i slobodnog protoka informacija; zaštite interesa javnosti u oblasti elektronskih medija, obezbeđivanja pluralizma i zabrane diskriminacije i zaštite korisnika usluga elektronskih medija, na način primeren demokratskom društvu, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.¹

1 Čl 6, [Zakon o elektronskim medijima](#) ("Sl. glasnik RS", br. 92/2023)

Organi REM su Savet i direktor, ali sve akte iz delokruga rada REM donosi Savet. Savet ima devet članova koji se biraju iz reda uglednih stručnjaka iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Regulatora.² Članove Saveta bira Narodna skupština, na predlog ovlašćenih predlagača.³

ŠTA SE DOGODILO?

Regulatorno telo za elektronske medije u Srbiji suočilo se sa značajnim izazovima tokom 2024. godine, što je kulminiralo blokadom rada u prvom kvartalu 2025. godine. Proces izbora novih članova Saveta REM-a, postupci trenutnog sastava, kao i odnos prema javnosti i zakonskim obavezama, izazvali su brojne polemike.

Tokom 2024. godine, REM je bio predmet kritika zbog neadekvatnog sankcionisanja dezinformacija i govora mržnje na televizijama bliskim vlastima. U više navrata, nezavisni mediji i organizacije civilnog društva ukazivali su na nesprovođenje zakonskih odredbi i selektivno kažnjavanje medija kritičnih prema vlasti.⁴

Takođe, dodela nacionalnih frekvencija krajem 2022. i regionalnih krajem 2024. godine izazvala je kontroverze, pri čemu su najveće televizijske kuće povezane s vlašću ponovo dobile frekvencije, dok su nezavisni i regionalni mediji ostali bez značajnog prostora u etru. Sistematska netransparentnost, pasivnost prema kršenju novinarskih i etičkih standarda i politički pritisci na REM kulminirali su 2025. godine, kada je pitanje njegove reforme postalo jedno od ključnih tema u medijskoj sferi. Period od novembra 2024. do marta 2025. godine obeležen je institucionalnom krizom unutar REM-a, izazvanom kašnjenjem u izboru novih članova Saveta i kontroverzama u vezi sa procesom kandidature.

Mandat članova Saveta REM-a istekao je 4. novembra 2024. godine, ostavljajući regulatorno telo formalno bez rukovodstva. Ovaj vakuum u odlučivanju doveo je do situacije u kojoj nije bilo organa nadležnog za kontrolu rada medija i primenu Zakona o elektronskim medijima. Uprkos zakonskoj obavezi da se proces izbora novih članova Saveta REM-a pokrene najkasnije do 4. avgusta 2024. godine, Odbor za kulturu i informisanje Narodne skupštine Srbije raspisao je javni poziv tek 27. novembra 2024. godine, skoro četiri meseca nakon isteka roka. Predsednica Odbora za kulturu i informisanje Nevena Đurić, iz poslaničke grupe Aleksandar Vučić – Srbija ne sme da stane, trebalo je da predloži održavanje sednice na kojoj bi bila doneta odluka o objavljivanju javnog poziva.

Transparentnost Srbija je, tim povodom, 12. septembra uputila dopis predsednici Odbora, u kom se ona upozorava na zapostavljanje ove zakonske obaveze.⁵ Četiri organizacije civilnog društva (uključujući i neke medijske) podnele su krivičnu prijavu protiv predsednice Odbora za kulturu i informisanje zbog neprimenjivanja Zakona o elektronskim medijima što je dovelo do situacije u kojoj Srbija nema telo koje kontroliše rad medija.⁶

Prvi kvartal 2025. godine obeležila je kriza poverenja u REM, izazvana netransparentnim i politički obojenim odlukama, odbijanjem saradnje s javnošću i pokušajima opstrukcije reformi. Iako su proces izbora novih članova REM-a i pokušaji formalno sprovedeni, mnogi pravni eksperti i medijski analitičari smatraju da su ovi procesi narušili ionako slabe temelje medijske regulative u Srbiji. Osim pravne borbe za očuvanje svojih pozicija, REM postaje sve manje transparentan. Novinarske organizacije i istraživački portali izveštavaju da REM uskraćuje informacije i dokumente od javnog značaja, ignorišući zahteve novinara i organizacija civilnog društva.

2 Čl 10 - 11, Ibid

3 Čl 12, Ibid, Ovlašćenje i dužnost da predlažu po dva člana Saveta imaju sledeći ovlašćeni predlagači: 1) Zaštitnik građana, poverenik za ravnopravnost, poverenik za zaštitu informacija od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti; 2) univerziteti akreditovani u Republici Srbiji; 3) udruženja izdavača elektronskih medija u Republici Srbiji čiji članovi imaju najmanje 30 dozvola za pružanje audio i audio-vizuelnih medijskih usluga, a registrovana su najmanje tri godine pre raspisivanja javnog poziva; 4) udruženja novinara u Republici Srbiji, od kojih svako udruženje ima najmanje 300 članova sa plaćenom članarinom, a registrovana su najmanje tri godine pre raspisivanja javnog poziva; 5) udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora u Republici Srbiji, ako su registrovana najmanje tri godine pre raspisivanja javnog poziva; 6) udruženja čiji su ciljevi ostvarivanje slobode izražavanja ako su registrovana najmanje tri godine pre dana raspisivanja javnog poziva a imaju najmanje tri realizovana projekta u ovoj oblasti u poslednje tri godine; 7) udruženja čiji su ciljevi zaštita dece, ako su registrovana najmanje tri godine pre dana raspisivanja javnog poziva a imaju najmanje tri realizovana projekta u ovoj oblasti u poslednje tri godine; 8) nacionalni saveti nacionalnih manjina; 9) crkve i verske zajednice.

4

5 [Dopis predsednici Odbora za kulturu i informisanje](#), Transparentnost Srbija, 12. 9. 2024.

6 [Krivična prijava protiv predsednice odbora za kulturu zbog REM-a](#), N1, 4.11.2024.

Proces kandidature za nove članove Saveta REM-a bio je obeležen kontroverzama. Udruženja poput ANEM-a podnela su prigovore na listu kandidata, ističući da su neki predloženi kandidati već bili članovi Saveta REM-a u periodu kada je rad ovog tela bio javno kritikovan zbog neaktivnosti.⁷

Predlozi kandidata za članove Saveta REM razmatrali su se na sednici Odbora za kulturu i informisanje Skupštine Srbije od 20. decembra 2024. godine. NUNS i pojedini kandidati su osporili legitimitet procesa, ističući da su u selekciji kandidata učestvovali tzv. GONGO, to jest organizacije bliske vlasti koje ne ispunjavaju formalne uslove.

Opozicioni lideri i medijski stručnjaci su dalje ukazivali na to da vladajuća stranka pokušava da putem „fantomskih organizacija“ instalira lojalne članove u Savet REM-a. Takođe, pojedini kandidati su najavili pravne korake zbog diskriminacije u procesu izbora, dok su drugi povukli svoje kandidature u znak protesta.⁸

Javno slušanje na temu „Javni razgovor sa predloženim kandidatima za članove Saveta Regulatornog tela za elektronske medije“, održano je 23. januara 2025. godine u Narodnoj skupštini u organizaciji Odbora za kulturu i informisanje.⁹ Nakon javnog slušanja, deo kandidata je zahtevao poništavanje procesa izbora u sedam od devet kategorija, što nadležni nisu uzeli u obzir.¹⁰

Samo pet dana nakon ovog događaja, sedam od 18 kandidata koji su ušli u uži krug za izbor članova Saveta REM-a povuklo je svoje kandidature. Kao razloge su naveli diskriminaciju od strane predstavnika vlasti s kojom su nezavisni kandidati bili suočeni, činjenicu da su u uži izbor za članove Saveta ušli su ljudi bliski vladajućoj partiji, neki koji su taj posao već obavljali, a neke su predložila udruženja koja nemaju zakonom propisanih 300 članova. Oni su naveli da to što je sedam od 18 kandidata koji su ušli u uži krug odustalo od daljeg učešća na konkursu znači da Skupština Srbije ne može da zakonito izabere Savet REM-a.¹¹ Naime, taj izbor ne bi bio validan ukoliko za svaku od kategorija predlagача ne bi postojala dva kandidata, a upravo to je bio slučaj nakon što se ova grupa kandidata povukla.

Tokom ovog procesa, Narodna skupština se u plenumu sastala jednom, 4. marta 2025, na Prvoj sednici Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2025. godini¹², sa 70 tačaka dnevnog reda, u okviru kojeg nije bio izbor članova Saveta REM. Zakon o elektronskim medijima propisuje da se izbor člana Saveta stavlja se na dnevni red prve naredne sednice Narodne skupštine nakon održavanja javnog razgovora sa kandidatima¹³, koji je obavljen 23. januara.

KONTROVERZNE ODLUKE PRED ISTEK MANDATA I ISPUNJENJE ZAOSTALIH OBAVEZA NAKON ISTEKA MANDATA

REM je pred istek mandata Saveta doneo niz spornih odluka, uključujući dodelu dozvole za emitovanje televiziji „Informer“.¹⁴ Odluka je izazvala kritike u javnosti da REM favorizuje medije bliske vlasti i da nepravilnim dodelama dozvola utiče na medijski pluralizam u zemlji. U isto vreme, Udruženje novinara Srbije (UNS) zahtevalo je reakciju REM-a i tužilaštva zbog zloupotrebe veštačke inteligencije na televiziji Pink, što je REM ignorisao.¹⁵

Nekoliko meseci pred istek mandata, na vanrednoj sednici 3. juna 2024. godine, Savet je odlučio da traži ocenu ustavnosti zakonske odredbe novog Zakona o elektronskim medijima¹⁶ koja nalaže prestanak

7 [ANEM dostavio prigovore na listu kandidata i predlagача za izbor Saveta REM-a](#), N1, 29.12.2024.

8 [NUNS: Treba li nam režimski ili konstruktivni Savet REM-a](#), N1, 26.12.2024.

9 [Održan javni razgovor sa predloženim kandidatima za članove Saveta Regulatornog tela za elektronske medije na javnom slušanju Odbora za kulturu i informisanje](#), Narodna skupština Republike Srbije, 23.1.2025.

10 [„Poništiti proces izbora članova Saveta REM u 7 od 9 kategorija“: Zahtev kandidata na javnom slušanju](#), N1, 23.1.2025.

11 [Nezavisni kandidati za članstvo u savetu REM-a povukli svoje kandidature](#), N1, 28.1.2025.

12 [Prva sednica Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2025. godini](#), Narodna skupština Republike Srbije, 4.3.2025.

13 Čl 14 st 9, [Zakon o elektronskim medijima](#) ("Sl. glasnik RS", br. 92/2023)

14 [Poklon REM-a za kraj mandata: Informer TV postala beogradska televizija](#), Cenolovka, 4.11.2024.

15 [UNS poziva REM da reaguje](#), Fonet, 18.10.2024.

16 [Zakon o elektronskim medijima](#) ("Sl. glasnik RS", br. 92/2023)

mandata njegovih članova do 4. novembra 2024. godine.¹⁷ Ovaj potez je u javnosti protumačen kao pokušaj kupovine vremena i izbegavanja promene sastava Saveta. Inače, izbor novog Saveta je obaveza koja proističe iz Medijske strategije, odnosno novog Zakona o elektronskim medijima¹⁸, sa ciljem harmonizacije sa direktivama EU i ispunjavanja pretpostupnih obaveza, odnosno stvaranja preduslova za postizanje veće nezavisnosti i profesionalnosti Regulatornog tela za elektronske medije, a time i boljeg regulisanja tržišta elektronskih medija.

Nakon neuspešnog pokušaja izbora Saveta REM, a četiri meseca od isteka mandata prethodnog sastava Saveta, direktorka REM-a, Rajka Galin Čertić, donela je „internu odluku“ da se na sajtu REM objavljuju sve prijave protiv emitera podnete od 5. novembra 2024. godine, odnosno od isteka mandata Saveta, kao i Izveštaji Službe za nadzor po tim prijavama.¹⁹

Samo mesec dana pre toga, konačno je objavljen izveštaj „Nadzor i analiza programa pružalaca medijskih usluga tokom izborne kampanje za republičke, pokrajinske i lokalne izbore 2023. godine – završni izveštaj“, više od godinu dana nakon održanih izbora, a sedam meseci nakon usvajanja na sednici Saveta REM-a. REM je 26. decembra 2023. godine, devet dana nakon održanih izbora, objavio Izveštaj o nadzoru programa tokom izborne kampanje za RTS 1 i 2, RTV 1 i 2, N1, Novu S, Al Džaziru i K1, ali ne i za komercijalne emitere sa nacionalnom frekvencijom. U završnom izveštaju se konstatuje velika nesrazmera u medijskom prostoru u korist vladajuće koalicije tokom predizborne kampanje.²⁰

MEĐUNARODNE OBAVEZE

Republika Srbija se u okviru procesa evropskih integracija obavezala da unapredi medijsku sferu, što uključuje pokretanje procedure za imenovanje novog Saveta REM-a i dalje usklađivanje zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU do prvog kvartala 2025. godine.²¹ Poslednji izveštaj Evropske komisije o Srbiji za 2024. godinu navodi: „Sloboda izražavanja Srbija je ostvarila izvestan nivo pripremljenosti i nije zabeležen napredak kad je reč o preporukama iz prethodne godine, koje stoga i dalje važe. U narednoj godini Srbija treba naročito da: sprovodi nove medijske zakone, poštujući njihovo slovo i duh, uključujući nezavisnost regulatornog tela za elektronske medije (REM), izbor novih članova Saveta REM-a i izmenu zakona kako bi se rešila preostala pitanja u usklađivanju sa evropskim standardima i najnovijim pravnim tekovinama EU“²².

U medijima se pominje da je predsednica Skupštine Ana Brnabić ambasadorima zemalja Kvinte (SAD, Velika Britanija, Francuska, Italija i Nemačka) 27. januara 2025. godine uručila analizu procesa izbora članova Saveta Regulatornog tela za elektronske medije u kojoj se odbacuju primedbe na zakonitost ovog procesa. U ovom dokumentu se navodno objašnjava kako pojedini kandidati, oni koji imaju podršku vlasti, ispunjavaju sve uslove, uprkos primedbama a kao neosnovane su predstavljene primedbe nekoliko organizacija i nezavisnih kandidata tokom izbora.²³

Unapređenje rada REM je međunarodna obaveza i u kontekstu obezbeđivanja jednakih uslova u medijskoj sferi, svim učesnicima izbornog procesa. Izveštaj Evropske komisije o Srbiji za 2024. godinu konstatuje: „Uprkos novim propisima usmerenim na jačanje nezavisnosti i efikasnosti REM-a, regulatorno telo ne izvršava u potpunosti svoje nadležnosti i još uvek postoje ozbiljni razlozi za zabrinutost u pogledu njegove nezavisnosti u praksi. Takođe su uvedeni kraći rokovi za REM da postupi po prijavama, ali je ODIHR u svom konačnom izveštaju o parlamentarnim izborima u decembru 2023. godine utvrdio da je REM „zadržao pasivan pristup“. REM nije objavio sveobuhvatan izveštaj o izornoj kampanji, uključujući i izveštaj u odnosu na četiri kanala sa nacionalnom frekvencijom. Takođe nije sačinio izveštaj o lokalnim izborima u junu 2024. godine, koji, prema konačnom izveštaju izborne posmatračke misije ODIHR-a „ukazuje na tekuće probleme u efikasnom nadgledanju medijskog izveštavanja i obezbeđivanju pravovremenih pravnih sredstava za moguća kršenja“.²⁴

17 [Članovi Saveta REM-a traže ocenu ustavnosti odredbe zakona koja nalaže njihovu smenu ove godine](#), Cenolovka, 3.6.2024.

18 [Usvojeni novi medijski zakoni](#), Ministarstvo informisanja i telekomunikacija, 26.10.2023.

19 [UNS: REM počeo da objavljuje izveštaje po prijavama protiv emitera podnetim posle 5. novembra](#), Danas, 13.3.2025.

20 [REM najzad objavio Završni izveštaj o medijskom praćenju izbora održanih decembra 2023. godine; Zekić: „Objavljen je sada zato što sam ja tako rekla“](#), Cenolovka, 20.2.2025.

21 [Ekskluzivno: Na šta se Srbija obavezala da bi otvorila Klaster 3](#), N1, 18.12.2024.

22 [Izveštaj Evropske komisije za 2024. godinu](#), 30.10.2024.

23 [Cenolovka: Nenadležna Ana Brnabić obmanula ambasadore Kvinte o izboru Saveta REM-a](#), N1, 7.2.2025.

24 Str 42, Ibid

Kancelarija OEBS za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR - Office for Democratic Institutions and Human Rights), koja već deceniju unazad prati izbore u Srbiji i sačinjava izveštaje o monitoringu, u svoja poslednja četiri izveštaja uvrštava preporuku o nezavisnosti REM u prioritete.

- 2017. godina: „6. Nadzorne aktivnosti REM-a bi trebalo eksplicitno proširiti na sve aspekte izveštavanja o izborima. REM bi mogao da deluje samoinicijativno, uključujući delovanje na osnovi sistematskog praćenja izveštavanja medija i procene da li su mediji postupali u skladu s postojećim propisima. Trebalo bi razmotriti moguće izmene i dopune ZEM-a u cilju obezbeđivanja efikasnijih sankcija, uključujući i donošenje brzih i pravovremenih rešenja tokom izborne kampanje.“ – *Delimično ispunjena (prema oceni ODIHR)*
- 2020. godina: „7. Nezavisnost Regulatornog tela za elektronske medije (REM) treba ojačati, a njegove obaveze tokom perioda kampanje treba da budu izričito definisane zakonom i proširene na sve aspekte medijskog izveštavanja o izborima. REM bi trebalo da deluje samoinicijativno, uključujući preduzimanje blagovremenih aktivnosti zasnovanih na sistematskom praćenju izveštavanja o izborima i postupanja u skladu sa utvrđenim propisima.“ – *Delimično ispunjena (prema oceni ODIHR)*
- 2022. godina: „7. Potrebno je ojačati nezavisnost Regulatornog tela za elektronske medije (REM). Odgovornosti ovog tela tokom perioda kampanje treba da budu eksplicitno definisane zakonom i da obuhvataju sve aspekte medijskog izveštavanja o izborima. REM treba da proaktivno koristi svoja zakonska ovlašćenja za postupanje po službenoj dužnosti u slučaju kršenja medijske regulative, na osnovu sistematskog monitoringa.“ – *Delimično ispunjena (prema oceni ODIHR)*
- 2023. godina: „7. Nezavisnost Regulatornog tela za elektronske medije (REM) mora biti efektivno garantovana u skladu sa najnovijim zakonskim odredbama. REM bi trebao proaktivno da koristi zakonska ovlašćenja da postupa po službenoj dužnosti u slučajevima kršenja medijskih propisa, na osnovu sistematskog nadzora.“²⁵

ZAKLJUČAK I PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE RADA REM-A

Ukoliko se ne uspostave transparentniji i inkluzivniji mehanizmi za izbor i rad REM-a, postoji ozbiljan rizik da će ovo regulatorno telo nastaviti da funkcioniše kao instrument vlasti, umesto kao nezavisni čuvar medijskih sloboda i profesionalnih standarda. Odsustvo javne kontrole i ignorisanje kritika iz domaćih i međunarodnih krugova dovode u pitanje sposobnost REM-a da ispuni svoju osnovnu funkciju – zaštitu pluralizma, objektivnosti i etike u elektronskim medijima Srbije.

- 1. Povećanje transparentnosti i dostupnosti informacija iz delokruga REM.** U skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja REM treba da omogući javnosti pristup informacijama i dokumentima koji se odnose na njegov rad, uključujući odluke, zapisnike i obrazloženja donetih rešenja, kao i da proaktivno objavljuje sve informacije u vezi sa njegovim radom. Jačanje mehanizama javnog uvida povećalo bi poverenje građana i stručne javnosti.
- 2. Depolitizacija procesa izbora članova Saveta REM-a.** Neophodno je uspostaviti jasne i objektivne kriterijume za izbor članova REM-a, kako bi se osiguralo da to budu stručnjaci iz oblasti medija i komunikacija, a ne politički podobne osobe. Uvođenje nezavisnog nadzora nad procesom izbora moglo bi smanjiti uticaj političkih struktura.
- 3. Dosledno sprovođenje zakona i medijskih standarda.** REM treba da se pridržava zakonskih okvira i principa nepristrasnosti u odlučivanju, što znači sankcionisanje svih medija koji krše profesionalne i etičke standarde, bez selektivnog pristupa. Odluke REM-a moraju biti zasnovane na jasnim pravnim osnovama, a ne na političkim pritiscima.
- 4. Revizija odluke o dodeli nacionalnih frekvencija i dozvola za emitovanje.** Potrebno je uspostaviti pravične i konkurentne uslove za dodelu frekvencija, kako bi svi mediji imali jednake šanse za dobijanje

²⁵ [Spisak preporuka iz konačnog izveštaja ODIHR posle izbora iz decembra 2023 i neispunjenih preporuka posle ranijih izbora](#), Transparentnost Srbija, 26.4.2024.

nacionalne pokrivenosti. Odluke REM-a u vezi sa frekvencijama trebalo bi da budu zasnovane na kvalitetu programa i javnom interesu, a ne na političkim afinitetima.

- 5. Jačanje saradnje s domaćim i međunarodnim organizacijama civilnog društva i strukovnim udruženjima.** REM bi trebalo aktivno da sarađuje sa strukovnim i novinarskim udruženjima, organizacijama civilnog društva i međunarodnim institucijama kako bi se obezbedili bolji standardi medijske regulative. Uvođenje redovnih konsultacija i javnih rasprava doprinelo bi inkluzivnijem i legitimnijem radu regulatornog tela.

**Finansira
Evropska Unija**

Ova publikacija je izrađena i objavljena uz podršku Evropske unije. Za sadržaj publikacije odgovara isključivo Transparentnost Srbija. Ne može se na bilo koji način smatrati da izloženi stavovi odražavaju stavove Evropske unije,